

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Mindszent, Vasút-utca.

Ide intézendők a lap szellemi részét illető mindenemű közlemények, hirdetései és előfizetési díjak.

Egyes szám ára 20 fillér.

ALFÖLDI HIRLAP

FÜGGETLEN POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

évre	---	---	K 8
1/2 évre	---	---	K 4
1/4 évre	---	---	K 2

Hirdetések jutányos áron számíttatnak.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelenik minden héten egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: **Diamant Manó.**

Az általános választói jog.

Az „Alföldi Hirlap“ karácsonyi első számában kifejtettük lapunk programját — politikai irányát. Kijelentettük ez alkalommal azt is, hogy: *„hívei vagyunk az általános választói jognak!“*

Az emberi jogok ép úgy, mint a magyar állam érdeke, ma már parancsolólag követelik a választói jognak minél szélesebb alapokon való kiterjesztését. Az általános választói jogi törvények megalkotása képezte egyik legfőbb programpontját a csak kétévre alakult átmeneti nemzeti kormánynak. A kormány megtoldotta átmeneti életét másfél esztendővel, de — az új választói jogi reformmal a t. Ház nem foglalkozhatott, az törvénybe iktatva nem lett.

Bármennyire óhajtották is a nemzet e reform minél előbbi életbe lépését — mégis szinte örülnünk kell, hogy egyéb alkotmányjogi viták, mely állandóan az alkotmányválság rémével fenyegette a magyar nemzetet, meggátolta a gróf *Andrássy Gyula* belügyminiszternek a pruláris alapon nyugvó választói jog törvényerőre való emelését

A jogegyenlőség gúnyja lett volna az, hogy egy ember 3, egy másik 2, a harmadik 1 és több ember együttvéve ismét egy szavazattal birjanak.

A választói jognak ezen az alapon való kiterjesztésének mi hívei nem vagyunk és nem is leszünk.

Ki mondjuk nyíltan, minden kertelés nélkül azt is, hogy nem vagyunk hívei a minden nagykorú férfira kiterjesztendő *általános választói jognak* sem. Nem pedig azért, mert mi a választói jognak kiterjesztését úgy óhajtuk, hogy: *legyen választó minden magyarul irni és beszélni tudó nagykorú férfi e hazában!*

Nem tagadjuk, hogy ha a választói jog a magyarul irni és beszélni tudáshoz fog köttetni — némi árny fog borulni a jogegyenlőség szent eszméjére. — Nem tagadjuk,

hogy ha szemünk előtt csak a jogegyenlőség lebegne, úgy azt kellene mondanunk, hogy ép olyan ember az az oláh, az a szerb, a tót, ruthén és német mint mi, tehát egyenlő mértékkel kell mérni. Ámde előtünk, habár minden téren hívei vagyunk is a jogegyenlőségnek, ennél a kérdésnél a magyar nemzeti állam jól felfogott érdeke lebeg. A választói jognak a magyarul irni sőt még beszélni sem tudó elemekre való kiterjesztése, veszélyeztetné a magyar nemzetnek hegemóniáját. Veszélyeztetné ezredéves állami létünket, ezredéves alkotmányunkat.

Minden nemzeti szabadságunkért folytatott harcainkban, a román és szerb nem velünk egy táborban, a közös ellenség ellen, de sőt ellenünk harcoltak. Századok óta annyira sem akartak hozzánk közelni, hogy az állam hivatalos nyelvét — a magyart, elsajátítsák.

A magyar nemzeti állam elleneségeinek nagy tömegét befogadni az alkotmány sáncai közé, olyan gyengeség és politikai hiba lenne, melynek hazánkra és nemzetünkre való káros kihatását minél előbb fájdalommal kellene tapasztalunk.

Legyen szavazó mindenki, dúsgazdag és a legszegényebb — *egyforma joggal* — de, *tudjon magyarul!* Akik Magyarországon születtek itt éltek, de nem tartották érdemesnek a magyar nyelvet megtanulni, azok — a mi szerény nézetünk szerint — nem érdemlik meg, hogy szavazati joguk legyen!

A kisbirtokosok helyzete.

III.

Még az adóügynél is rosszabbul áll a kisgazdák *hitelügye!* Hasztalan van benne a kormány és az összes politikai pártok programjába ezen ügynek rendezése — marad minden a régiiben.

Szerencsésének tarthatja a kisgazda, ha sikerült neki valamely vidéki takarékpénztárból némi kölcsönhöz jutni. Ez még a legolcsóbb kölcsön, melyhez hozzájuthat, mert 7—8%-nál többre nem igen rug a kamat. Sajnos

azonban, hogy még ilyen kölcsönt is csak igen ritkán kaphat, mert mint köztudomásu tény, a vidéki pénzüzetek legtöbbje állandó pénzhányban szenved. A nagy Wertheim szekrények néha-napján csak úgy konganak az ürességtől.

Nem jár jobban a kisbirtokos akkor sem, ha valamely földhitelintézetnél igyekszik kis ingatlanának betáblázása mellett — kölcsönt felvenni. Itt az első baj az, hogy az ilyen nagyobb intézetek kisebb kölcsönöket nem engedélyeznek, de meg ez a kölcsön sem olcsóbb a kisgazdának. Ilyen kölcsönökhöz is, csak az ugynevezett pénzügynökök közbenjárása mellett juthat, megfizetvén ennek is a dusan felszámított díjait és egyéb költségeit.

Fizet: a telekkönyvi kivonatokért, birtokivekért, a bélyegek és betáblázási költségekért és — az már igaz, hogy nagyon ritka esetben — még a kitáblázási költségeket is ő viseli. Sajnos azonban, ilyen kitáblázási eset legtöbb esetben, már csak az árverés után fordul elő és ez már az új tulajdonos gondját képezi.

Megtörténik az ilyen kölcsönügyletnél még az is, hogy az intézet készpénzben csak 94—96%-ot fizet ki. A kölcsönszerzés ezen módja sem felelhet meg tehát a kisgazda igényeinek.

A legkényelmesebb, de nemkévéshé veszedelmes a kölcsönszerzésnek az a módja, ha a kisgazda *leendő* termésének előre való eladása útján óhajt pénzhez jutni.

Eddig jutván a kisgazda, rajta van a lejtőn, melyen feltartóztatlanul rohan lefelé a mélységbe: a teljes anyagi tönkig.

Rossz termés esetén képtelen lévén az eladott mennyiségű gabonát szállítani, mely esetben bizony legtöbbször fizetni kell az árkülömbözetet — ha lenne miből. Készpénzhiányában a jövő termés egy részének eladásával fedezi ezen kölömbözetet.

Más tartozások is — ujjig halasztatván — fedezetet semmiből nem nyerhetvén, adóban és egyéb tartozásokért lovai és tehencskéje minél előbb árverésen kótyaveteltetnek el.

Még sokkal rosszabbul jár a gazda, ha pénzszerzés céljából uzsorásokhoz fordul. Minden törvényes üldözés ellenére, ez a faj még mindig él. Szivesörömet siet az uzsorás a kisgazda segítségére és kölcsönöz neki — mondjuk 200 koronát, csekély havi 10 korona kamatfizetés ellenében.

Ilyen helyel-közzel, kevés külömb-séggel a kisgazda hitelügye.

A gazdasági ismétlőiskola hatása a közgazdaságra.

Közli: Lovass Jenő áll. tanító.

Nem akarok foglalkozni azzal a mindnyájunk által ismert óriási változással, amely a közép- és kisbirtokos osztály összes gazdasági és megélhetési viszonyaiban bekövetkezett. Elfogadom ténynek és igazságnak azt a tételt: hogy az a kisbirtokos, akinek jövedelme az 1848 előtti multban, az akkor uralkodott szükségletek, igények és életviszonyok mellett elégséges volt egy családnak tisztességes eltartására és fenntartására, a mai divatos viszonyok között, a köz- és magán teher nagymérvű emelkedése, a nagyban fokozott igények és a súlyosbodott megélhetési feltételek mellett, nem képes ugyanazt a családot a társadalmi állás ugyanazon polcán föntartani, mint a multban. Bizonyos az, hogy annak a birtoknak a jövedelméből, amelyen gazdálkodva földmivelőink négy lovon jártak, saját kényelmökre szolgát és bérest tarthattak, most földjüknek hasonlíthatatlanul jobb mivélése és termelésük óriási fokozása dacára, be kell érniük azzal, hogy két lovon szántogatnak és csak a legszükségesebb munkaidőben tarthatnak napszámot vagy szolgát.

Ezen körülmény már az iskola rovására, illetve hátrányára irandó fel. A régebbi időben, — még most is élnek közöttünk olyanok; kik az itteni elemi iskolából kimaradva nemsokára a házaselet boldogító igáját vették nyakukba, mondhatni gondtalanul éltek és most azt tapasztaljuk, hogy az első elemi osztályból már kifogják a szülők gyermekeiket, hogy azokat állandó cselédként helyben, de különö-

sen a hódmezővásárhelyi tanyákra állítsák.

Az igaz, hogy a kisbirtokosnak súlyos gondokkal kell megküzdenie s a legnagyobb tevékenységet és takarékosságot kell kifejteni, (kivált az aszszonyi cifrázkodás ellen) ha földcskéjéből megélni akar és azt családjának megtartani igyekszik. Ezen állapot kell, hogy arra indítson bennünket, hogy őket támogassuk és törődjünk helyzetükkel és ne engedjük őket elpusztulni.

Új és nagy feladatok ezek, hogy úgy mondjam kötelességek háramlanak ebből a közgazdaságra, mint a gazdaságtudományra, de legfőképpen a lét alapjában veszélyeztetett s szűk határokkal szorított alföldi földmives osztályra. És még ennél nagyobb, sőt mondhatni, a legnagyobb kötelesség mi ránk magyar tanítókra vár, hiszen véreinknek, ki tudja legjobban megszámolni üterének ütését? ha mi nem, magyar tanítók, — itt az ország — a magyar lakta alföld szívében!

Fájdalmas az a tudat, hogy számtalan kisbirtokos már elpusztult. Nekünk a szellemi birtokos osztálynak ezzel a kérdéssel foglalkozni kötelességünk. Mert ha a régi kisbirtokos egyrésze el is pusztult, azért meg, hála a Gondviselésnek, a régeből is van még mit megmenteni, van mit megtartani, van mit irányítani. Baj az, és nem is lehet elvitatni, hogy egyes kisbirtokos gazdát cserélt a multban, de viszont be kell ismernünk azt, hogy ilyen birtoktest, ismét csak kisbirtok marad. A tömörülés nálunk, hol az adórendszer a nagybirtoknak kedvez, nem mondható előnyösnek, tekintve a pénzügyet, sőt kívánatos volna a magyar nemzet erőssége szempontjából, ugy a közgazdaság érdekében, annak másképpen való rendezése.

Kötelesség háramlik ránk magyar tanítókra, mint a néppel élő, a néppel közvetlen érintkező elemre, hogy a nép gazdasági és társadalmi vezetését függetlenül irányítsuk. És ezen feladat, amely nagy fontosságú még a bércecs Kárpátok tövében is, kétszeresen fontos hazánk nem magyar ajku nemzetiségek által lakott vidékein, és ha itt már kétszer olyan fontos — akkor milyen magas állam érdek teszi azt fontossá a magyar alföldön.

Hogy egyes tényezők, így a közgazdaság és a törvényhozás milyen alapon tehetnének, orvosolhatnának és segíthetnének ezen bajokon: ezekről hosszantartó előadásokat lehetne tartani.

Csak röviden térek ki és csak körvonalazva említem meg és a következőkben foglalom össze: helyes adózási rendszer, hitelszervezet, kisebb mérvű hitelszövetkezetek, mely utóbbi már községünkben szépen virágzó haladásával a közjólét emelésére áldásos működésének igaz voltát szépen bebizonyította, másrészt a szövetkezésben rejlő erőt sem használjuk ki kellőleg, kivált a termények közös értékesítésénél.

Nem céloim e téren elkalandozni, csak rá akartam mutatni bajaink kuforrására — tőlem telhetőleg, hogy annyi bajaink után rámutatva az ismeretek hiányából származott bajok nagyságára; ismertessem a gazdasági ismétlőiskola közszükségét és hasznát.

Nem megyek külföldre, csak innen a közelből hozok példát, itt nem messze tőlünk Kecskemét és Kőrös, ujabban Cegléd. Ha ezen városok gazdasági viszonyait tekintjük, másfelől úrjának, iparosának és parasztjának vasszorgalmát és ezeket hasonli-

TÁRCA

Az én első nyilvános politikai szereplésem.

Irta: Gimessy Lajos.

Mindig szerettem a közügyekkel foglalkozni. Ha egy kör, vagy csak egy asztaltársaság alakult is, bizonyos, hogy az alapító vezérfiak után én valék az első jelentkező tag. Gyűlés, bankett nem mulhatott el a nélkül, hogy én magamat pózba vágva nagy hévvel, dühös gesztikulációval ki vágtam volna egy szerintem nagyon is hatásos beszédet.

Lassanként a népkegy kezdett felém mosolyogni, sőt néha kacagni. — Éljen ez és abcugolva némi népszerűségre sikerült szert tennem — abban a kis faluban, hová a sors rendelése helyezte.

Minden hova beeresztettek. Hagytak beszélni minden kör és asztaltársasági értekezleteken és bankettekben, de bármennyire törtettem is előre, nem voltam képes elérni azt, hogy valamely politikai pártgyűlésre csak meg is hívjanak de még azt sem, hogy valaha megválasztottak volna községi képviselőnek.

Oh, pedig mennyire vágytam a nagy nyilvánosság előtt egy politikai szónoklatot kivágni, mely bizonyára magával ragadta volna a hallgatóságot. Oh! mennyire vágytam arra, hogy én községi képviselőtestületben hallathassam komoly meggyőző és jól átgondolt beszédemet.

Sajnos, kárba veszett minden fáradságom! Elkéseredve szülötte falum lakosságának hálátlansága miatt, Coriolánként, reájuk átkaimat szórva a volskok közé — akarom mondani a szociálisták közé — Budapestre helyeztem át székhelyemet, hol elég tág tér nyílik minden tehetség számára.

Elkéseredésemben mindenben Coriolánt ohajtottam utánozni. Elképzeltem ábrándszötte álmaimban, azt a nagy harcokat, melyeket én a volsz... pardon a szociálisták élén küzdeni fogok-e hálátlan nemzet és társadalom ellen. — Képzeteleim sebes röptű szárnyain már addig jutottam, hogy a kis pest megyei község előljárósága, tekintélyes polgárai, de sőt a járási szolgabírói irnok ur is, állandóan ostromolják szegény apámat, hogy jöjjön fel velük együtt Pestre, beszéljen a fia lelkére, hogy ne tegye tönkre hazáját és nemzetét és ne tegye tönkre a falu becsületét. — Ok is könyörögni fognak előttem. Elképzeltem

hogy én szívemet megkeményítve, me-reven és sápadtan állva, hajlíthatatlan, szilárd, visszautasító vonásokkal arcomon némán, megteszem majd az elutasító kézmozdulatot. Mig végre — és itt már Coriolánnal ellenkezőleg — engedni fogok és a küldöttséggel haza utazom falumba, hol a község lakossága zászlókkal és a fuvóbandával, zajos lelkesedéssel fog fogadni, mint a haza és társadalom megmentőjét.

Kis hónapos szobám asztalát, az ablakhoz húzva, egyetlen sánta, ódon börszéket úgy helyeztem mellé, hogy ha majd megkezdem irodalmi működésemet és majd — — írni is fogok legalább annyit lássak hogy az előttem fekvő papír — fehér, a betűk pedig lilák. Mert meg kell jegyeznem, hogy rajongtam a lila tintaért.

Kipihenyén az átköltözködés faramalmait, ugy harmadnap jelentkeztem a nemzetközi szociálisták központi irodájában. Az akkor még kopott, alul kirojtolt nadrágú, de már hatalmas fővezér fogadott — még pedig leereszkedő nyájassággal. A bennem dülő érvényesülési vágy lehet, hogy ez alkalómmal valóban ékesszólóvá tett, mert a vezérnek azzal az ígéretével távoztam, hogy „O“ mindent elfog követni, hogy a párttagok közé felvétessem, de sőt irodalmi

tani találtuk az itteni viszonyokhoz — hát azt hiszem pirulnunk kell. A több ágra osztott gazdálkodási rendszer alkalmazása nem engedi, nem szolgálja ki őket annyira az időjárás okozta károknak.

És így, ha a buza és rozs nem terem elég, — kihuzza őket a mák, káposzta és barack sít. Nálunk, ha a buza és kukorica csak feltermést ad, már megvan a baj. Az itteni tanyai rendszer valamennyire hasonlít a kecskemétihez, annyiban, hogy itt is kint laknak és ott is. Csakhogy ott a tanyát gyümölcsös és sötét övezi körül, néhol csak annyi a kalászos, hogy az évi kenyérnek valót adja meg, hanem van helyette más vetemény elég. Mit szólnak a baronfi tenyésztésről és a tömött lud kereskedésről, hiszen a tudattisztított állapotában vagon számra viszik Bécsbe, Prágába és isten tudja hova. Gyümölcséből egy millió koronát produkál kedvező évben.

Községünk majdnem tizezer lakosságát, talán a mindszei káposzta termelők látják el káposztával? Oh nem! Ezt a szegedi, kisteleki és kecskeméti gazdák teszik meg s évente Mindszeiről vagy nyolc ezer koronát visznek el. A tapéiak elviszik a község gyékény termését és a mindszei ember: a kubikos megveszi jó drágán az ebből készült gyékény ponyvát. Az ur Isten adott Mindszeinek jó kerti földet, a kurcát is keresztül folytatja rajta, csak a szorgalmat nem. Valjon ki látott mindszei embert zöldséget és hagymát árulni határunkon kívül — én nem és alig hiszem, hogy más is. Maholnap a kender magot a mindszei ember nem is fogja ismerni, az asszonya az orsóról már is úgy beszél, hogy a régiek használták.

Folyt. köv.

„Segíts magadon“...

A mai nehéz megélhetési viszonyok között panaszként többször halljuk felhozni, hogy nagyon sokan érzik az élet nehéz terhét és kétségbe vonják annak elviselését. És ez nagyobb általánosságban ugy is van. De mutassunk rá, hogy bizony a mi lakosságunk csak úgy találmra dolgozik; nem védekezik ott, hol módjában volna saját önjerejéből ezt megtenni: — valjuk meg igazán, hogy tetlenül, összetett karokkal tekint a jövő elé és majdnem követeli az államtól a segítő kezét és várja, hogy kizárólag az állam tegyen meg mindent érte. — Tartsa fel a községre egyensúlyát, állítson iskolákat és ha akarja, hogy gyermeke járjon iskolába, „adjon neki kenyeret, ruhát!“ Ezt pedig nem kívánhatjuk az államtól, mert hiszen az államnak más feladatai vannak nemcsak egyik község védelme. Állam a maga részéről s tőle telhetőleg különösen azon intézményeknél, melyek közvetve szolgálna a nép boldogulását s melyek sokak előtt még az ismeretlenség homályában vannak meghozza az áldozatot.

Igen ám, de községünk népe, különösen annak vezetősége, szerény tapasztalatom, (tisztelt a kivételnek) még az állam legjobb szándéku áldozatkészségét is visszautasítja. Példa rá a szaktanítósz. népiskola ügye, mely dacára eredményének, ma is a mostoha gyermek sorsát éli. És talán az is lesz még 10 évig! Pedig már eljött a 12 órája annak, hogy felbredjünk és igyekezzünk hasznos intézmények igénybevételével elősegíteni boldogulásunkat.

Itt van pl. ma szönyegen levő háziipari tanfolyam, melyet alispán ur kezdeményezésére a várm. egyesület rendez községünkben azon célzattal, hogy majdan szövetséget létesítésével biztos kenyeret adjon mindazoknak, kiknek télen át más irányu foglalkozásuk nincs. Ha keressük ennek a közgazdasági jelentőségét, megtaláljuk abban,

hogy keresetét nyújt annak az egyre szélesbedő néprétegnek, mely kizárólag őstermelés után, annak mai keretében nem tud megélni. Mert míg az iparos vagy kereskedő hol kisebb, hol nagyobb haszonnal egész éven át dolgozhat, addig a mi népünk, ki nek főkereset forrása a földmunka, az évnék — mondhatni fele idejében munka és kereset nélkül van s bizony sokszor rászorul a társadalom az állam támogatására.

Gazdasági szempontból a kosárkötés megtanulása és annak üzése már azért is fontos, mert így a nép saját szükségletét legalább részben maga állítja elő és így pénzt adni nem kell azért. De ennél sokkal fontosabb az, mely a társadalmi és erkölcsi életének fejlesztését célozza, mert ha a rendelkezésére álló szabad idejét munkájával értékesíti, megismeri a szorgalom és munka áldását, sőt kitartó szorgalommal gyarapíthatja családi vagyontörzsét. Községünkben a kosárfonás meghonosítása — ha az kellő méltánylásra talál — áldás volna népünkre. Ez is volna hivatva lakosságunk szükségén enyhíteni, neki jobblétet biztosítani s amikor különösen rászorul — télen, kereseti viszonyait javítani. Majd ez eredményezné, hogy népünk erkölcsi szelidülnének s társadalmi viszonyai is előbbre vitetnék.

A legnagyobb baj azonban a kezdet kezdetén az, hogy a tudatlanság miatt sokan nem veszik igénybe. De hiszen végeredményében ez talán nem is egészen a mi jóhiszemű lakosságunknak tudható be, hanem legelsőben is községünk bírása részéről tapasztalt nemtörődömség ez ügy iránt teszi válságossá.

(Folyt. köv.)

Sz.

Nagy bérlet kerestetik.

Kerestetik jóminőségű 5—600 hold föld bérbe. Ertesítés küldendő a kiadóhivatalba.

dolgozataimat is — amennyiben azok a kívánalmaknak megfognak felelni — a „Szent Szabadságban“ közölni fognak nyomtatott soronként 3 fillér díjazás mellett.

Jövömet megállapítottnak tartottam. Reál léptem a dicsőség utjára.

Két nap és egy éjjelen át tartó titáni küzdelmek, tenger verejték és óriási nagy fájdalmak után, megszületett az első cikk!

Oh te vasárnap. Te voltál akkor előttem a vasárnapok — vasárnapja! — Cikkem ott diszelgett a „Szent Szabadság“ hasábjain.

Lázás örömeiben a 120 sorért kapott 3 korona 60 fillér feláldozásával közvacsorát rendeztem, ahol magam végre jól megvacsoráltam az antiakoholisták valóságos gúnyjára.

Feltartóztathatlanul haladtam ezen a pályamon előre — a dicsőség felé. Hogy mindjárt a legnagyobbat mondjam a kispesti szocialisták 7 tagból álló népes köre, megválasztott tiszteletbeli körtagnak.

Valamint, hogy a szerencsétlenség nem jár egyedül úgy a szerencse sem. A tisztelt (vagy talán nem tisztelt?) házat feloszlatták és elrendelték az új választásokat.

Első gondolatomat a következőkbe öntöttem — persze csak otthon — szavakba. Le az osztályuralommal, a mai társadalom romjain fogjuk felépíteni. Igazán most már nem is emlékszem, hogy mit is akartunk felépíteni? Arra azonban határozottan emlékszem, hogy rombolni k. köteletségének tartotta — volna, minden elv és tagtárs.

Elérkezett végre az a mire bölcsőmtől — férfi koromig mindig vágytam: a magas pártvezetőségnek tizes titkos tanácsa, engem küldött, a „disztalogot“ Kispestre, a választási agitáció megindítására.

Mélyen meghatva, roskadozva a reámbizottak kötelezettségének terhe alatt, átérezve a nagy világtörténelmi esemény fontosságát és közeledtét, — 3 kor. napidíjjal zsebemben — elváltam a megbízást!

Volt a rongyos gárda (kérem nem az óeszkai rongyos gárdájáról van szó) között egy Európai jelmezbe öltözött állítólagos uri ember, de *tényleg orvos*. Én sem akkor, sem most, nem kutatom azt, hogy hogyan és miért került ez a tisztességesen öltözött ember közénk? Csak annyit tudok, hogy a nemzetközi szocialista párt őt tartotta a legérdemesebbnek arra, hogy a magyar parlamentben a monori kerületet — hová

Kispest is tartozott — és a „Szent Szabadságot“ képviselje.

Telve lángoló lelkesedéssel utaztam és érkeztem Kispestre. Meggyőző szavaim lelkesítő hatása alatt a kispesti 7 tagú párt hét hangú lelkesedéssel jelölte a jól öltözött orvos urat.

Az egész szavazati és emberi jogaitól megfosztott jogtalan hét tagból álló tömör népfalanx között vonultunk fel szeretett képviselőjelöltünk lakásához Budapest szék (?) és fővárosba. Én voltam szerencsés a kispesliek megbízásában magvas beszéd kíséretében a kerület bizalmát tolni, a jelöltséget, sőt a mandátumot felajánlani.

Elérzékenyülve, a könnyekig meghatva, kézre tett szívvvel, azaz szívre tett kézzel értesített magas elhatározásul jelöltünk. Elcsukló hangon jelentette ki, hogy feláldozza magát a „Szent Szabadságért“ és ezen spontán bizalom kinyilvánítását azzal hálálja meg, hogy elfogadja a jelöltséget.

Én voltam tehát az, ki a jövő politikai viszonyok alakulását elősegítettem. Ez időtől fogva állásom a pártban napról-napra mindinkább megszilárdult. Nem csak magam, de az újpestiek is, úgy kezdtek tekinteni, mint a közeledő jövő nagy és dicső államférfiát.

Egy hét a politikában.

Ez a hét ismét és újra a tárgyalások és alkudozások hete volt.

Miután Lukácsnak nem sikerült Justh Gyulával megegyezésre jutni, illetve miután a királyi kihallgatás alkalmával arra a meggyőződésre jutott *Justh*, hogy a király egész mást mond mint amit *Lukács* ígéretei után remélni lehetett — a további tárgyalás közöttük lehetetlenné vált. *Lukács* tárgyalni kezdett a pártok többi vezérével.

Bármennyire is tagadják, ezek a tárgyalások valami pozitív megállapodást eredményezhettek, mert *Lukács* ismét Bécsbe utazott és a tárgyalások eredményéről referált Ófelségének. Hát tehát valamely Ófelségét megnyugtatót nem vitt volna fel Bécsbe, úgy bizonyára további szereplése is megszűnt volna.

Amde nem így történt. *Lukács* a pártok vezérével folytatott megállapodást elégnék tartotta arra, hogy a miniszter elnöké való kinevezését kérje a királytól.

Ófelsége *Lukács* Lászlót miniszterelnöké nevezte ki, és megbizta a kormány megalakításával.

Ebben fáradozott egész héten *Lukács* ur és sajnos, sehol sem dobták ki, de már kezdenek ő utána járni és hizelegni.

Eddigi nagy politikai sikereim szinte kényszerítettek arra, hogy szeretett képviselőjelöltünket én kísérjem el politikai körútjában és az egész monori kerület város és községeiben a nép ezreinek ajánlani követül az igen tisztelt orvos urat.

Elértem tehát vágyaim netovábbját. Biztos voltam abban, hogy szép álmaim megfognak valósulni.

Lehet, hogy a párt nem bízott meg egészen bennem, vagy lehet, hogy a hatás kedvéért szükségesnek tartották, hogy a kíséret számosabb és tekintélyesebb tagokból is álljon, képviselőjelöltünket nem csak magam kísértem, hanem együtt a még kiküldött két taggal. Egy kulacstulajdonos szabóval és borotvatulajdonos borbéllal, hárman kísértük a negyediket.

Első útunk célja, jövődicsőségünk reménye, ahonnan világhódító utra szándékoztam tovább indulni, Monori volt, a választókerület székhelye.

A nyugati pályaudvaron találkoztunk mi hárman, várva a negyediket, ki alig néhány perccel a vonat elindulása előtt érkezett közénk és kit óriási lelkesedéssel fogadtunk.

Mint igaz demokratákhöz illik, habár szociálistáknak tartottuk is magunkat, mégis a harmadik osztályu jegyekkel, tényleg egy harmadik osztályu kocsiba szállottunk fel.

Folyt. köv.

Az ujdonsült ügyvivők annyira készen vannak az alakulással, hogy már konferenciát is tartanak. *Lukács* László lakásán ülnek össze, hogy megbeszéljék az első teendőket. *Lukácsék* még ezen a héten megkapják az ügyvivői kinevezést, a jövő hét elején összehívják a Házat és ott röviden előadják, hogy ők

a béke helyreállítása érdekében vállalták missziójukat, tehát a kormány nem ad programot, nem indít semmiféle akciót, viszont más pártok akcióját sem igyekszik megállítani. Tisztán tárgyalókabinet jellege van s erre a célra két havi indemnitást kér.

Ilyen körülmények közt a parlament még kevésbé adhat indemnitást *Lukács*nak, mintha nyíltan bevallaná harcos karakterét.

Lukácsék egészen úgy csinálják ahogy a darabontok. Békéről, tárgyalásról beszélnek, holott a nemzet letörésére vállalkoztak. Különben nem is nyerték volna meg Bécs jóindulatát.

Többféle kombinációkat halottunk és már különféleképen összeállított listát olvastunk az új kabinetéről. Bizonyosat azonban még máig sem lehet tudni.

A legutóbbi hírek szerint a kormány így fog megalakulni:

Miniszterelnök, pénzügy és a király személye körüli miniszter *Lukács László*
Belügy és kultuszminiszter. *Jakabfy Imre.*

Kereskedelmi és földmívelési miniszter *Serényi Béla* gróf.

Igazságügyminiszter *Vavrik Béla* kuriai tanácselnök.

Honvédelmi miniszter *Hazai Samu* vezérőrnagy.

Horvátminiszter *Josipovich Géza* vagy báró *Skerlecz Iván* miniszteri tanácsos.

Felhívás

a szegvári választókerület 48-as elvű polgáraihoz!

Tisztelt polgártársak!

A nemzeti kormány megbukott. Megbukatta nem a nemzet bizalmának csökkenése, de megbuktatták felülről; Bécsből, azért mert követelte a magyar nemzet jogait. Ófelsége a király már egy rég kipróbált hívét a 67-esnél is 67-esebb *Lukács* Lászlót miniszter elnöknek nevezte ki. Az új nemzet ellenes

kormány' nemsokára megfog alakulni és megfogja kezdeni a harcot a magyar nemzet letörésére. Ha sikerül furfanggal, ha nem, úgy szétzavarják a parlamentet és elrendelik az új választásokat.

Eltársak! 48-as poldárok!

Elég volt a tétlenségből! Mozgalmat kell indítanunk abból a célból, hogy pártunk, mely a látszat szerint züllésnek van indulva, de valójában csak aluszik, álmából felköltessék.

Ujra kell szerveznünk a kerület 48-as pártját, erős és tömör párttá!

Ismerünk beneteket. Tudjuk, hogy kiirthatatlanul él szivetekben a vágy szeretett, hazánkat szabad és függetlennek látni. Tudjuk, hogy nem halt még ki szivetekből a 48-as év nagy vívmányainak emléke és azért teljes bizalommal fordulunk hozzátok, midőn a függetlenségi eszmék, a magyar szabadság szent nevében, kérünk fel beneteket, hogy még e hét folyamán, minden községben tartsatok bizalmas pártértekezleteket és határozatok el, hogy Mindszinten folyó hó 16-án megtartandó nagy pártgyűlésre a 48-as kör helyiségében minél nagyobb számban jelenjete meg. Számitunk Mindszenti község összes 48-as polgárainak részvételére is valamint az egész választókerületnek nagy számú küldöttségeire.

Az elmúlt századok szabadság harcaiban, őseink életüket, vérüket és vagyonukat áldozták a haza függetlenségeért és a magyar nemzet szabadságáért. A mai kor már sokkal kevesebbet kér, kíván és követel tőletek: csak egy kis fáradsággal járó utazást és lelkesevést, a legigazibb és legszentebb ügyért! A nagy ősök unokái most sem tagadhatják meg azt, amit a haza iránti köteleesség tenni parancsol.

Fel tehát szegvári kerület 48-as érzelmű polgárai. Mindannyian jelenjete meg a Mindszinten folyó hó 16-án tartandó pártgyűlésen, hogy bebizonyíthassuk azt, hogy él még szivünkben a vágy hazánkat és nemzetünket önállóan, nagynak és gazdagnak látni.

Bizva hazafiságtokban, kérünk beneteket, hogy minél nagyobb számban jelenjete meg, úgy a helyi, mint a Mindszinten tartandó pártgyűléseken.

A szervező bizottság.

HIREK.

— **A mindszenti 48-as kör évi közgyűlése.** E. hó 6-án delelőtti tartotta meg a mindszenti 48-as kör ez évi közgyűlését. **Lantos** Lukács korelnök gyongelkedven, a gyűlésen **Bozó Balázs** elnököt. **Korom Lajos** jegyző felolvasta az emoki jelentést, melyet a közgyűlés tudomásul vett. A tisztviselői mandátuma lejárva, következett a tisztújítás. Ez alkalommal egy kínos incidens történt. Választást vezető korelnöknek **Szecsényi** Lukácsot választották meg, aki ahelyett, hogy az emoki szeket eloglalta volna, indulatosan távozott a gyűlésből. **Korom Lajos** jegyző jegyzőkönyvi megrovást írditványozott, azonban a gyűlés többsége, tekintve **Szecsényi** érdemait a múltban, ettől elállott. Így **Varga János** választatván meg korelnöknek, az ő elnöklése alatt megválasztották elnöknek újbol: **Lantos** Lukács, alelnök: **Bozó Balázs**. Első jegyző lett: **Korom Lajos**, II-od jegyző: **Varga István**. Megválasztották meg újbol a könyvtárnokokot, valamint 10 választmányi tagot. Nem hallgathatjuk el, hogy rosszul esett tapasztalunk a kör tagjainak részvétlenségét.

— **Vasuti közlekedésünk Szentesen.** Szentes a vármegye székhelye. Itt van a járásbíróóság, közjegyző, telekkönyvi hivatal. Természetes tehát, hogy a mindszenti és szegvári polgárok számtalan peres és más ügyes-bajos dolgaik elintézése céljából, naponta kényszerítve vannak arra, hogy Szentesen nagyszámban megjelenjenek. Hát hiszen ilyen hivatalok mindenütt nem is lehetnek és nem is arról szólunk, hogy azok ne Szentesen legyenek, de igenis fel kell, hogy említsük azt a tényt, hogy az illetékes körök az adófizető polgárok érdekei és kényelmével szemben megbocsájthatatlan közönnyel viseltek. Hogy mennyi idővesztéséget meg más egyéb anyagi károkat és kényelmetlenséget kell a polgároknak egy ilyen Szentesre való utazás alkalmából elszenvedni, eléggé bizonyítja az, hogy bár az ügyes-bajos emberek hivatalos és egyéb dolgukat délig elvégezték, estig kell Szentesen időzniök. Nem hisszük, hogy némi jóakarattal ezen segíteni ne lehessen. Egy motoros vonatot kellene Szentesről délután egy órakor megindítani, mely bizonyára kifizetné magát. Ugy értesülünk, hogy ezzel a kérdéssel már foglalkozott a közelebről érdekelt két község, hogy azonban az, hol feneklett meg, ezideig még arról kellő és hiteles értesítéssel nem bírunk. Majd utána fogunk nézni és igyekezni fogunk e kérdést a kellő formában újra feleleveníteni.

— **Világvárosok fejlődése.** A nagy világvárosok rohamos fejlődése folytán, a vidéki városok mindinkább vesztenek jelentőségükből. A három nagy világváros fejlődése az utolsó 100 év alatt így alakult:

	1801	1861	1901
London	1,000.000	2,964.000	5,879.000
Párizs	608.000	1,884.000	3,448.000
Berlin	181.000	557.000	2,469.000

Száz év alatt tehát London és Párizs lakossága mintegy hatszorosra, Berliné tizenháromszorosra emelkedett.

— **Statisztikai adatok.** Csanyteleken 1909. év folyamán született fiú: 148, leány: 155. Összesen 303. Ezekből törvénytelen

volt 12. Meghalt: férfi 101, nő 96. Összesen 197. A születések száma 106-al több, mint a holtaké. Házasságra lépett: 59 pár, ezek közül 1 vegyes volt, a gyermekre vonatkozólag azonban megegyezés történt és pedig a kath. egyház javára.

— **Fanatizusból szédült sirhalmom.** Losonci lapban olvassuk: Aszódi Ambrusnak, a nógrádszakáli csendőrörs elhunyt parancsnokának, sirhalmát borzalmasan szédülték. Aszódi Ambrus Nógrádszakál egyetlen ref. vallású híve volt és így a katolikus temetőben jelöltek ki számára sirhelyet. A fanatizált népnek azonban sehogy sem ment fejébe, hogy az ő szent halottjaik között egy nem katolikus is pihen s a múlt hét egyik éjszakáján sirhalmát teljesen szédülték.

— **A magyar kormány sajtópöre.** Egy valóban nagyon piszkos röpirat jelent meg a múlt héten *Habár* Mihály szerkesztő tollából (?) A röpiratban a magyar kormány összes tagjait panámoskodással vádolja meg. Ha ezen röpirat tartalmának csak fele is gaz lenne, méltó lenne a magyar kormány és társadalom a külföld megvetésére. A vádak legnagyobb része azonban nem felel meg a valóságnak és ezért a szakminiszterek külön-külön sajtópert indítanak *Habár* Mihály ellen. Eddig gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter, *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter, *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter és *Szterényi* államtitkár indítottak sajtópert a szerző ellen. Ujabban gróf *Apponyi* Albert közoktatási miniszter is pert indított a szerző ellen.

— **Elzüllött magyar báró.** Pittsburgban egy báró *Kövényi* Albin nevű embert négy évi dologházra és Atlantába való deportálásra ítélték, mert a saratoga-springsi postahivatalban egy másnak címzett ajánlott levelet hamis ürügy alatt magához kaparított. A tárgyalás alatt szóba került az is, hogy *Kövényi* egyik bátyja a washingtoni követésnél attaché volt, jelenleg pedig a párizsi osztrák-magyar követséghez van beosztva.

— **Gyermekgyilkosság Hmvásárhelyen.** Hegedűs János cselédje, Fejes Julianna, szerelmi viszonyt folytatott a gazda fiával. A tiltott szeretkezésnek az lett az eredménye, hogy Fejes Julis, a 18 éves, szemrevaló, szép cselédleány anyává lett; csütörtökön éjszaka egy egészséges leány gyermeknek adott életet. Julis meg akart szabadulni a tiltott gyümölcstől, kötelet kerített, azzal megfojtotta az ártatlan kis teremtet, majd kötője alá rejlette a kis hullát, kivitte a tanya udvarára és ott a kazal aljába eldugta. Julis rettenetes cselekedetét Hegedűs Jánosné a tanya ablakából nézte végig s mikor vége volt a dolognak, kiment, előkereste a kazal aljából a kis hullát, bevitte a tanyába, próbálgatta életre kelteni, azonban már minden hiabavalónak bizonyult, mert a kis csecsemő meghalt. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, mely elrendelte a hulla felboncolását. A boncolás megtörtént Nagy Ernő vizsgálóbíró jelenlétében. A boncolást Hahn Dávid dr. és Szappanos Mihály dr. végezték, kik megállapították hogy a kis csecsemő halálát fulladás okozta, mely a zsinegelés következtében ar

állott elő. Fejes Julist, mihelyt felépül betegségéből, le fogják tartóztatni.

— **Viharos közgyűlés Makón.** Mint bennünket makói levelezőnk értesít, ott a folyó hó 4-én megtartott városi közgyűlés oly viharos volt, hogy még Makón sem tartozott a mindennapiak közé. Már az állatorvosi állás betöltésénél tört ki a vihar. Az alispán jelöltjét, Katona Imrét választották meg 85 szavazattal — a még leadott 46 szavazattal szemben. Csak a választás után jelentette ki azonban az alispán azt, hogy Katona állását csak október hóban foglalhatja el, mert ez időszert katonai kötelezettségének tesz eleget. Az ügynevezett nem intelligens párt azt vitatta, hogy Katona nem is lett volna jelölhető. A vihar orkán-szerűvé azonban csak később vált, mikor ugyancsak az intelligens párt szavazatával az irnoki állásra egy szép kisaszonyt — Zsiga János könyvvezető Margit leányát — választották meg. A padokat verték, az alispánt abucgolták és óriás lármá között új választást követeltek. Az ellenzék a női irnok esküjének letétele alatt azzal tüntetett, hogy ülve maradt. Az urileány irnok az eskü után szinte futva menekült ki a teremből. Makó város közgyűlésén nem új dolog az ehhez hasonló botrányok és valószínű, hogy ezek e város autonóm jogainak felfüggesztését fogják eredményezni. A tisztújító közgyűlés után ismét nagy izgalmat okozott azon kérdés, hogy a Makó városnak juttatott 20.000 korona miként legyen felosztva? Dr. Dózsa Sámuel t. főügyész kifogásolta az érdekelte tanács-javaslatot és 11 tagú bizottság kiküldetését kérte. A bizottság hozzájárult ezen javaslathoz és a bizottság elnökévé dr. Dózsat választotta meg.

— **A kigazdák a miniszterhez.** Az orosházi kigazdák közül százötvenen a következő kérvényt küldték fel a miniszterhez Tiszteletteljesen nyújtjuk át kérelmünket abból az alkalomból kifolyólag, hogy Orosházán az ügynevezett Kisbirtokosok Szövetsége, melynek tagjai orosházi és vidéki lakosok 1909. november hóban kaptak Nagyméltóságodtól „vetőmag segély” címén 50 métermázsa prima búzát, melyet 30 koronaért vettek, hogy az a kisbirtokosok közt kiosztassék. mint szűkölködők közt. A búzasegély ki is osztott, de épen itt a hiba! Mert Orosházának és vidékének olyan kisbirtokosai kapták ezt, hogy ők maguk beismerik, hogy erre szükségük nem volt, a kiknek pedig erre szükségük lett volna, azoknak még álmodni sem volt szabad segély búzával. Magyarország közérdekében arra kérjük Nagyméltóságodat, hogy a jövőben mindig a községek előljáróságai meghallgatásával méltóztassék a segélyeket megadni egyeseknek, mert ezek tudják legjobban azt, hogy kik azok leginkább, a kik rászorulnak a segélyre. Mert az orosházi kisbirtokosok szövetsége rendszeresen úzi már a kérelmezést korpában és búzában, nem azért mert erre feltétlen szükségük van, hanem azért, mert kedvezményes korpát és ingyenes búzát kapnak a Békésmegyei Gazdasági Egyesület útján, pedig ezek nem tudják, hogy kinek van szüksége rá. Ez aztán a legalkalmasabb, hogy

a nép téves fogalmat alkosson a miniszteri segélyről s megteremtse a közbotrányt és az elégedetlenséget, mert rendkívül visszatetszik, hogy vagyonos családtalan birtokos segélyben részesül akkor, mikor kis vagyonú, nagy családú, a segélyre rászorultak nem kaptak semmit.

Kérelmünk meghallgatását és figyelembevételét alássan kérjük és vagyunk alázatos szolgálai Nagyméltóságodnak 150 aláírás.

— **Egy tantestületi gyűlés hol mitsem végeztek.** Tévedtünk, valamit még is végeztek. Sértegettek és sirtak. No persze, nem az urak hanem a hölgyek. Nem tagadjuk nagyon nehezünkre esik midőn ilyen kényes ügyeket kell tárgyalnunk, de — sajnos — hirlapírói tisztünk kényszerít erre. Hát ugyan hol történhetett volna ez másutt, mint Mindszénten ahol a tanítók és tanítónők között egymás ellen folytatott harcz, e község egész társadalmi életére kihat. Kárára a tanügynek és a gyenge lábon álló társadalmi életnek. Ez a tanítói harc nem új keletű. Nem új keletű a tanfelügyelőségnek anglos hidegvérű türelme sem. Hogy nagyon hosszú lére ne eresszük a mindszenti tantestület ezen újabb főztjét és rátérünk a tárgyra, F. hó 5-én Szerdán tantestületi gyűlés lett volna azonban a helyett hogy a tárgysorozatot letárgyalták volna, ismét ismét egy kis parázs botrányt rögtönöztek. Az évi események tárgyalásánál Vitos Jánosné tanárnő felszólalt és a többek között azt a kijelentést tette, hogy mellőzni kívánja azt az incidenst, hogy Erzsébet napkor, midőn boldogult Erzsébet királyné emtekére ő osztályában ünnepélyt tartott, ugyanakkor Muszil Vilmosné Vizi Erzsébet oly zajos ünnepélyt tartott a saját nevenapján, — hogy teljesen megzavarta a királyné ünnepélyét, hanem reá akart térni a tárgyra. Ezt azonban már nem tehetette, mert — mint tudósítónk értesít — Muszilné Vizi Erzsébet urnő ezt meggátolta azzal, hogy indulatos szavakkal támadta Vitos Jánosné urnőt, valamint még másik két tanítónőt. A férfiak szinte megijedve hallgatták az igazgató ur nevének kifejezéseit. Muszil Vilmos igazgató ur nem tehetett egyebet, mint, mint hogy a gyűlést berekesztette. Ugy a tanítók, mint a tanítónők egy nagy része kijelentette, hogy addig, míg a felettes hatóság a tantestületnek igazságos közbelépésével elég tételt nem szolgáltat, addig tantestületi gyűlésen egyáltalán részt nem vesznek. Mint értesülünk, az ügyből több lovagias ügy is fog következni. Szerintünk ez felesleges.

— **Népies előadás.** Csongrád megyei gazdasági egyesület által Mindszénten rendezett gazdasági előadást az általános növénytermelés keretéből f. hó 9-én azaz vasárnap a fiúiskola IV. osztály tantermében 3 óraker Szvoboda Ödön gazdasági szaktanító tartja, melyre fölhevítjük aközönység figyelmét.

Évzáró ülés. A mindszenti kereskedők és iparosok köre választmánya elhatározta, hogy az évzáró gyűlését a kör helyiségeiben f. hó 30-án d. n 2 óraker tartja meg. Kértük a tagok megjelenését.

— **Külföldi árlejtések és külügyi hirszolgálatunk.** A török állami bányák bérletére vonatkozólag Budapesten nem lehet felvilágosítást kapni. E lényegtelennek látszó panaszt szövé kell tennünk, mert a mögött valóban valóban tarthatatlan helyzet rejteződik, melynek megértésére közölnünk kell a következőket. Néhány hónap előtt a török kormány árlejtést hirdetett, hogy több ezüst, ólom és rézbányát idegen vállalkozónak ad. A hirdetményt a részletes feltétlfüzet kíséretében a konstantinápolyi konzulátusok útján megküldötte valamennyi európai állam külügyminisztériumának. Bécsből az értesítés természetesen tovább ment az osztrák és magyar kereskedelmi muzeumoknak. Mig azonban az osztrák muzeum megkapta a hirdetményt és a részletes feltétlfüzetet, az utóbbi, amelynek alapján tulajdonképen pályázni lehet a magyar kereskedelmi muzeumba már nem érkezett meg és ott a dolog érdemére vonatkozólag felvilágosítást adni nem tudnak. A magyarázat egyszerű. A külügyminisztérium nem érzi magát arra kötelezettnek, hogy egyenlő mértékkel mérje Magyarországot, meg Ausztriát. A dolog jelentősége a gyakorlatban persze az, hogy a magyar cég kénytelen pótlólag beszereztetni az árlejtéshez szükséges adatokat, amelyek oly gyakran elkésve érkeznek meg, míg az osztrák cégek idejében pályázhatnak. Ebből a pozitív esetből kifolyólag kívánatos volna, ha a kereskedelmi minisztérium lépéseket tenne azért, hogy a jövőben az ilyen külföldi árlejtési hirdetmények ne egy példányban és ne a közös külügyminisztériumnak, hanem közvetlenül a két kereskedelmi minisztériumnak küldésesenek meg.

— **Megfelebbezett bíró választás.** A szegvári bíró választást — mint benyunket szegvári levelezőnk értesít — megfelelőzték. Afellezési ívet több száz választó bolgár irta alá énnak benyújtásával *Dr. Fenyvesi Adolf* szentesi ügyvédet kérték fel. A választás szűzte izgalma miatt *Hegyi Antal* pénzüri ellenőr állásáról lemondott.

— **Kitűnő jó homoki és fajborok,** valamint törköly és barack pálinkák ugy kisebb mint nagyobb mennyiségben a kisteleki bortermeleknél állandóan kapható. Bővebb felvilágosítással a kisteleki gazdasági egyesület elnöksége — a hol az elado borok, pálinkákrol valamint gyümölcsfélélékről állandó nyilvántartás vezetettik — készséggel szolgál.

Egy óra kálváriája.

Önéletrajz

Toronyóra vagyok, de beteg vagyok. Nem tudom, mi lett? Megbénultam.

Az elődöm is béna volt. Bolondos vén toronyóra. Igen megkedveltem szegényt tavaly, amikor idehoztak.

A mig kicseréltek vele, elbeszélte egyet-mást az élete történetéből, és új

állásomra való kineveztetésem előzményeiről is beszélt.

Könnyű neki, bizonyára beolvasztották már benuit tagjait' valamelyik kohónak nevezett krematáriumban és az anyag megmaradásának törvénye szerint meg is járva, más alakban szolgálja az emberiséget.

Megérdemelte sorsát, mert igen-igen öreg volt. Még nálam is öregebb

48-ban benuit meg. Megijedt egy finantól, mert már igen rövidlátó volt szegény. Muszkának nézte a zöld galéros polgártársat és feloldali gutaütést kapott az ijedtségtől. Mutatói felmondták a szolgálatot. A falubeliek nem törődtek vele és így érkezésemig háborithatlanul várta elmulását, amit annak tulajdonit, hogy a falujabeliek megsokallották már a szomszéd falusiak csúfolódásainak özönét és a kupa tanács egyhangúlag elhatározta, hogy új órával ékesíti fel a karcú templomtornyát. Nem sajnálja a költséget, de olyan órát hozat, hogy a szomszéd község megpukad az irigységtől.

Nyomban meg is választották az órabizottságot és tudja a kő, honnan kerítették elő az én ördögös órásmesteremet, aki olyan órát ígért a községnek, amellyel csuffa teszi a velencei dom tornyán diszelő időmérőt is.

Engedjék meg, hogy szégyenletemben elpiruljak és csak azután folytassam eibeszelésemet. Szóval nagy volt az öröm az órásmester ígérete nyomán s azonnal megválasztották az idegenforgalmi bizottságot is, hisz bizonyos, hogy a község neve belekerül a Beedeckerbe és tömegestül tudul majd csudámra sok szöke Anglius, barna spanyol és szakálas jenki.

Ennyit tudok az elődöm elbeszéléséből. Most pedig bocsássanak meg, ha a saját tapasztalataim talán unalmasabbak lennének öreg cimborám élményeinél.

Megérkeztem ide és ördögös órásmesterem sietett beigtatni hivatalomba.

Büszke tudattal üttem a helyzet magaslatán és néztem szét a világ négy tájéka felé. Azonban romegessel gondoltam az órabizottságra, amely új állásunkban megerősíteni lesz hivatott. Vajjon akceptál-e? Ez a kérdés furta az oldalamat.

Mikor az órabizottság megjelent, szívem erősen ketyegett és ez volt megmentőn akceptáltak!

A községben 48 óta, tehát ember emlékezeti óta nem láttak ketyegő toronyórát. Ketyegésem annyira elbájolta a bizottságot, hogy nyomban átvett és leszurkolta az értem járó summát ördögös mesteremnek.

Szép órák virradtak reám.

A falu apraja-nagyja sugárzó örömmel bamuft. En pedig vigan ütöttem, mint régen, az óra negyedeket és az egész órákat.

Semmi sem tart örökké, a tulságos öröm pedig él. Legalább mindig azt hallottam és most sajna, kénytelen vagyok magamon is tapasztalni.

Szóval ugy éreztem magamat, mint a tiszta oxigénbe tett madárka, de ugy is jártam, mert alig ütöttem

másodszor a 12-ik órát, éreztem, hogy az erőm elhagy és utólért az elődöm sorsa.

Megbénultam, a falra nagy bánatot hoztam.

Igen sajnálom az órabizottságát és nem a jó falusiakat, de tessék elhinni, semmiről sem tehetek.

Én szerencsétlen áldozata vagyok az ördögös mesternek.

1839-ben születtem és egy kis erdélyi falu templom tornyán mértem az időt egész 1849-ig. Éppen a 10 éves jubileumomat akartam megülni, midőn életem első nagy csalódása ára.

Legjobb barátaim, a harangok hagytak el, Gábor Ármin ágyút öntött belőlük. Ez még semmi, de egy irtózatosszerű ágyúdörgésre ébredtem fel. Az osztrák ostromolta a falut, sajna, a miéink vesztettek. — Egy ágyúgolyó szétörte bordáimat. Elvesztett eszméletem.

Egy ócskavaskereskedő raktárában tértem magamhoz. Micsoda társaságban? Volt ott ócska vaslapáttól kezdve meggémberedett vasboronáig mindenféle népség. Egy falubelitől hallottam, hogy az oláhok kirabolták a falut és minden elemelhetőt elharácsolnak. — Azok hordtak ide tőle zsákmányaimmal együtt.

Igen el voltam keseredve s alig vártam, hogy megegyen a rozsda.

A kutyának se kellettem — öregedtem.

Már már ocskavasnak adtak el, midőn jött az ördögös órásmester és az ócskás unokája olcsó pénzen eladott neki.

Azt hitte, bcsapta az órát velem. Pedig csak most láttam, hogy csalódott.

Az órás megoperálta bordáimat; minium ruhát adott reám; kifestette arcomat és fekete lakk keztyűket húzott mutatóimra.

Mit mondjam tovább? Ide hozott. Bárcsak ne tette volna!

Bénán, sántán nézem az eget napról napra. Tünnöm kell a szomszéd falusiak gúnyolódásait a mutatómon tanyázó szemtelen verebek fecsegését.

Hozatott a közönség szakértő tudós órásokat, de nem segíthetnek rajtam.

Az se vigasztal, hogy beperelte az ördögös órásmestert.

Mit bánom én akármint csinálnak vele, csak engem ütnének már agyon.

A szomszéd falu órája idegessé tesz. Minden délben atkiabál hozzám, hogy te vagy az a híres? Te vagy az a híres?

Van még egy utolsó reményem.

Hátha a községnek ismét lesz fölösleges pénze? Hátha kicserélnék?

De reménykedni sem tudok ennyi csalódás után. Lehet, hogy a jövő század dereka is itt még.

Hát érdemes órának születni?!

Szegvár, 1910 január 5.

Tekintetes szerkesztő ur!

Kérem legyen szives az alábbi sorokat lapjában közölni:

A »Mindszenti Lap« 1910 évi első számában megjelent »Tisztújítás Szegváron« című cikkében rólam azt írja hogy a félre vezetett munkás nép osztály a mely a valóban jószívű, talpig becsületes, a község vezetésére azonban gyöngé Farkas Jánost erőszakosan kíránta Pusztai Pál örökébe helyezni. Ez nem felel meg a valóságnak. Először azért, mert engem nem csak a félre vezetett munkásnép akart megválasztani, ami világosan kitűnik abból, hogy Pusztaira azon 1400 szavazóból, csak 42-en szavaztak le, pedig a jelenlevők is voltak négy vagy ötszáz. Az az állítás sem felel meg a valóságnak, hogy a gyöngé Farkas János, mert a községnél hat évi működése alatt az én gyöngéségem miatt semmi kár a községet nem érte. A község vezetésére pedig csak annyit kívánok megjegyezni, hogy lejárt már a próféták kora. Előre megjósolni olyat, amhez fogalma sincs csak rossz akarat lehet. Ennyit kívántam az igazság kedvéért a nagyközönség bírálatára bocsájtani. A »Mindszenti Lap«-nak pedig azt ajánlom: sokkal szebb ha az ember igazat mond.

Tisztelettel Farkas János.

KIADÓHIVATALI ÜZENET.

Kérjük lapunk tisztelt olvasóit, legyenek szivesek a hét folyamán az előfizetési díjakat beküldeni nehogy a lap szétküldésénél zavarok merüljenek fel. Ugyancsak kérjük mindazon urakat, kiknek aláírási ivateket — választélyeggel — küldtünk, legyenek szivesek, az ivateket — habár üresen is — visszaküldeni.

Szerkesztői üzenetek.

Kérjük munkatársainkat, hogy legyenek szivesek általános érdekű cikkeiket lehetőleg a hét szerdai napjáig beküldeni. — Levelezőinket pedig arra kérjük, hogy a községi ügyeket és napi híreket mihelyest azokról teljesen hiteles értesülést nyertek, azonnal küldjék be. Posta, táviró és telefon költségek megterítettnek.

M. B. P. Szentimre. Szivesen teljesítenénk azon ígéretünket, hogy szerényterheltségünkhöz mérten küzdjünk az önök azon jogos követelésük érvényesítéséért, hogy önálló községé alakuljanak ha ön is lenne szives bennünket az ottani viszonyokról bővebben informálni. »Ami késik nem mulik.« Várjuk az életjelt!

K. F. Tiszaföldvár. Legközelebb magam értesíteni foglak.

Csanytelek-Tömörkény. Hogy leszünk? Kérünk szives és kimerítő választ.

L. K. Mindszent. Bocsánatot kérünk hogy bátorkodtunk Önnek lapunk mutatószámát elküldeni. Ez Önt semmire sem kötelezi. Ha Ön, mint mindszenti polgár, nem tartja köteleységének egy 12—16 oldalnyi politikai lapot negyed évi 2 koronával támogatni, hogy az fenállhasson, ez az Ön, — vagy talán mások — privát ügye. Ne fizessen elő, ahhoz joga van, de... hallgasson!

A tisztántuli járás főszolgabirájától. 1910/109. szám.

Pályázati hirdetés.

A Szegvár községben évi 1000 korona törzsfizetéssel szervezett s lemondás folytán megüresedett községi pénztári ellenőri állásra pályázatot nyitok, s felhívom ez állást elnyerni szándékozókat, hogy legalább 4 középiskolai osztály elvégzését, s gyakorlati képzettségüket igazoló egyéb okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó hó 29-ig bezárólag hozzám nyujtsák be.

Az ellenőr élethossziglan választatik s hivatalba lépésekor egy évi fizetésével azonos összegű biztosítékot köteles a községi pénztárba szolgáltatni.

A választást a kérvények beérkezése után megállapítandó határidőben fogom megejteni.

Mindszent, 1909. január 7-én.

Tary
főszolgabíró.

A tisztántali járás főszolgabirájától. 2979/1909

Pályázati hirdetés.

Csongrádvármegye tisztántuli járásához tartozó Szegvár községben ujonnan szervezett községi második orvosi állásra pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat, akik ezen évi 1400 korona törzsfizetéssel és 5 szobából s megfelelő mellékhelyiségekből álló természetbeni lakással javadalmazott állást elnyerni szándékoznak, hogy az 1908 évi XXXVIII. t. cz. 7. §-ában körülírt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám február hó 5-ig bezárólag nyujtsák be.

Később érkező vagy kellőleg fel nem szerelt kérvényeket nem veszek figyelembe.

A választás megejtése iránt a pályázati kérvények beérkezése után fogok intézkedni.

Mindszent, 1910. január 7-én.

Tary
főszolgabíró.

eredetiti angol, francia és amerikai toalettmódel közzöl a Budapesti Bazár egy évfolyamában. Előfizetési ára: negyedévre 2 korona. Ingyen mutatószámot küld a Budapesti Bazár kiadóhivatala Budapest VIII Barro-sulca 22 (Budapest Bazárház)

„A szövetkezésben rejlik az erő!”

Az Országos Központi Hitelszövetkezet

mindszenti fiókja felhívja a közönséget ezen szövetkezetbe való belépésre.

A szövetkezetnek, mely működését az 1908-ik évi május 1-én 88 taggal kezdte meg, ma

360 tagot számlál 440 üzletrésszel.

Mindannyiunk anyagi java kívánja azt, hogy szövetkezetünkbe minél többen belépjenek. Egy üzletrésznek értéke 50 korona és ezen összeg 5 év alatt fizetendő be. — Kölcsönöket adunk tagoknak bélyegmentes kötvényekre kezesek mellett. Kötvényre első helyen való betáblázásra dijmentesen, tisztán 7% mellett,

Elfogadunk heti betéteket 20 filléres alapon, mely heti betétre, hamar a 10 koronát eléri, 4% kamatot fizetünk.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Lavicska-féle házban

az igazgatóság.

Figyelem.

2000 korona kiházasítási segély 3 évi tagság után 14—15 éves leányoknak.

2000 korona tőke 30 évi tagság után 15 évestől feljebb, akár leány-, akár férfi számára; vagy.

50 korona havi segély 3 évi tagság után szerencsétlenség esetén. Bővebb felvilágosítást nyújt és felvételeket eszközöl:

Cirbus József

az eszéki kölcsönös segélyező szövetkezet titkára Szentesen. I. ker. Nyiri-utca 16. szám alatti lakásán. Ügynöknek hölgyek is felvétetnek

Üzletvezető

kerestetik a »Szentesi Általános Népkör«-be. A feltételek megtudhatók Turi János bognárnál, vagy Varga József sertéskereskedőnél. Pályázatok beadhatók folyó évi február hó 1-ig az elnökhöz címezve.

Gyuritska Gábor
elnök.

Fontos minden úri embernek!

Nagy vagyommegtakarítás

érhető el a szabályozható önműködő nadrág feszítő készülékkel, melyet minden felöltöző, ruháját gondozó takarékos úri ember használ. 8993

Egy Molnár-féle ruhaakasztó nadrág és teljes öltönyök számára 1 korona.

Magyarországi főelárusító

GEITTNER és RAUSCH

főherc. udvari szállító

Budapest, VI. Andrásy-út 8.

Vidékre csakis utánvét mellett küldetnek.

Fényképnagyításokat

akármilyen fénykép után a legszebb kivitelben 55 — 68 cm. nagyságú

díszes passepartoutban 5 Koronáért

otajban színesen 10 koronáért

küldünk bérmentve csomagolással együtt

A kép teljes hasonlatosságáért

„szavatolunk”

„RAFAEL” fényképnagyító és festészeti műterem

Budapest, VII., Rottenbillern. 28.

! Képviselek mindenütt felvétetnek !

4% Olcsó pénz! 4%

Legkedvezőbb kölcsön! Legolcsóbb pénz!

Aki kölcsönt akar felvenni vagy drága kamatú kölcsönét

4%-os kamatú

kölcsönrel óhajtja kicserélni forduljon bizalommal hozzánk, hol

dijtalanul

közvetítjük. — Bővebb felvilágosítást teljesen díjmentesen ad

Löwy és Lengyel

Szentes

Báró Harucker-utca (uj csendőrlaktanya mellett) vagy lapunk kiadóhivatala Mindszenten.

4% Olcsó pénz! 4%

Az

Álföldi Hirlap

5000

példányban jelenik meg.

Hirdetések közlésére a legcélszerűbb.

Elado bor Csongrádon.

Szivák Gergelynek Csongrádon (Ferencz József-utca 47 szám alatt) kitűnő minőségű siller-bora van eladó, körülbelül 20—25 hektóliter. — Legokosabb mindjárt megkóstolni a fenti számú háznál.

Csongrádi bor!

Hektóliterenként, bármily mennyiségbe, kitűnő jó szín tiszta bor kapható Simkó Mihály bortermelőnél Csongrádon Kossuth Ferenc-utca 41 szám alatt.

Kálmán J. Sándor
finomabb papíron 1 kor. és feljebb
darab névjegy, egy soros 70 fillér
könyvnyomdaiintézetben Szentes

100

Földeladás.

Néhai Horváth Ilona volt Nagy Sándorné örökösei vaczi lakosok 340 hold kistőkei és felsőréti földjük kedvező fizetési feltételek mellett apróbb részletekben is eladó. — Értekezni lehet Szentesen, Horváth Jenővel. 9066

Ifj. Zsoldos Ferencz

ajánja a közelgő ünnepekre mindennemű tiszta buza lisztjeit, amelyet a legfinomabb 0-as minőségig kaphatók a gyártelepen.

Kiadó.

A Báró Harucker utca 8 számú ház üzlethelyiségekkel és lakással azonnal kiadó, alkut lehet kötni

Dr. Szathmáry Mihály
ügyvédnél.

Csinosan bútorozott

utcai padolt szoba egy vagy két úri ember számára esetleg teljes ellátással kiadó. — Cim özv. Gálfi Sándorné Klauzál-u. 29. kispiactér mellett. 9037

Minden ember

gondoskodik önmagáról és családjáról.

Legegyszerűbb módja a jövő biztosításának, ha az

„Eszéki Kölcsönsegélyző Szövetkezet”

tagjává belépünk, ahol már 1 korona havi tagsági díj ellenében munkaképtelenség esetén az ember önmagának 50 K. havi segélyt, elhalálozása esetén pedig családjának 2000 K. biztosít.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Czirbus József
megbizott.

Szentesen I. k. Nyíri-utca 16.

9058 Ügynökök az egész környékre felvételnek.

Mhány csillag ragyog fent az égen,
Annyi gyémánt csillog üzletében

CSILLAG ÁRMINNAK,

akinél a legszebb ékszerek: aranygyűrűk, női és férfi arany és ezüst órák, divatos fülbevalók, arany és ezüst disztárgyak, karperecek, női és férfi arany és ezüst láncok, zsebórák 4 koronától feljebb; — valód, tajtékpipák és szivarszopkák kaphatók.

Különösen ajánlja a

jegyesek figyelmébe

nagy ékszer raktárát!

Már az igen olcsó árak is előnyös üzletet ígérnek, nem tekintve azt, hogy az üzlet már 1860 óta fenn áll és ez elég nagy biztosíték arra, hogy bárki is teljes bizalommal forduljon a tulajdonoshoz, jó üzlet megkötésének reményében. 9047

Csillag Ármin aranyműves, ékszerész
Szentes — Kossuth-tér
Református bérház —

Központi Szálloda és étterem.

A tisztelt közönség rendelkezésére áll kitűnő konyha, tisztán kezelt borok, gondos és pontos kiszolgálás. Teljes ellátásra előfizetők lehetőleg legjutányosabb árak mellett elfogadtatnak.

Tisztelettel:

Berger Tóbiás

9035

vendéglős.

Egy fonat, Két fonat, Száz fonat haj

óriási választékban kapható Grubmüller József borbély és fodrász üzletében Kossuth-tér. — Kifésült hajakat a legmagasabb áron megvásárol. 9049

Ugyanott egy jó fiú tanulóul felvétetik!

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a mélyen t. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben, Klauzál u. 40 sz. a. épület és bútorasztalos műhelyt nyitottam.

A fő és székvárosban több éven át szerzett tapasztalataim és műhelyemnek a kor igényeihez megfelelő berendezése, elég bizonyítékot nyújtanak arra, hogy a mélyen t. megrendelőközönség meglegedését kiérdemljem. Egyedüli törekvésem oda fog irányulni, hogy a megrendeléseket mindenkor a legjutányosabb árban és a legszigorubb pontossággal teljesítsem. Kérve a mélyen tisztelt közönség b. megrendelését vagyok kiváló tisztelettel

Kovács András
asztalos mester.

Ugyanott egy jó fiú tanulóul felvétetik.

Érc- és fa-
koporsók.

Tarnóczy József temetkezési vállalata

Szentesen Kispiactér

Mindenféle temetkezési cikket a legjutányosabb áron számít.

Selyem,
csipke
és moaree
szemfedelek

Elvállalja halálesetekkel járó összes utanjárásokat teljesen díjtalanul.

Temetkezéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. 8998

Érc- és fa-
koporsók.

Halotti
ruhák
sirkoszorúk,
koszorú
szalagok

DRÉHER-SÖR!

HORDÓ ÉS PALACKSÖR RAKTÁR!!

SZENTESEEN

KOSSUTH-TÉR.

WEISZ-UDVAR.

DRÉHER ANTAL SERFÖZŐDE R.T.

Értesítjük a t. közönséget és a t. vendéglős urakat, hogy Szentesen a Kossuth-utcai Weisz-udvarban sörraktárt létesítettünk, a hol állandóan friss töltésű palack, és hordós söröket tartunk raktáron. ✂ Tisztelettel:

Hirdetmény.

Az „**Alföldi Hirlap**“ ezen száma is 5000 példányban 12 oldalnyi terjedelemben jelent meg. Ugyan ilyen számban és terjedelemben fog az egész január hóban megjelenni.

Az „**Alföldi Hirlap**“ az egész magyar alföldön a közönség minden rétegében el van terjedve, tehát hirdetésekre a vidéki lapok közül, legjobban ajánlható.

A magyar ipar és kereskedelem érdeke, hogy kövesse a művelt külföld példáját.

Forduljunk a reklámhoz és hirdessünk!

Hirdetési árainkat a lehető legolcsóbbra szabtuk azért is, hogy módot nyujtsunk kereskedőink és iparosainknak arra, hogy minél sűrűbben hirdethessék ipari cikkeiket, hogy minél inkább kiszoríthassuk az osztrák és a külföldi árúkat és cikkeket a magyar piacról.

Hogy a pénzünkkel ne a külföldet gazdagítsuk, hanem a magyar ipar és kereskedelem emelésével azt itthon tarthassuk az egyedüli út, mód és eszköz az, hogy:

Hirdessünk!

Erre a célra legalkalmasabb az „Alföldi Hirlap“!

Kérjük még a hazafias magyar közönséget arra is, hogy támogassa lapunkat anyagilag azzal, hogy arra negyed évenként 2 koronájával előfizessen.

Az „**Alföldi Hirlap**“ bővebb terjedelemben jelenik meg hetenként, mint bármely más vidéki lap.

Munkatársakul sikerült megnyernünk több neves előkelő és jó tollú országgyűlési képviselőt és az alföld legkiválóbb egyéniségeit.

Az „**Alföldi Hirlap**“ nem helyi lap, hanem a magyar alföld lapja. Ez okból az alföld összes község és városaiban vannak és lesznek levelezőink, kik bennünket az ottani eseményekről és közügyi dolgokról értesíteni fognak.

Az „**Alföldi Hirlap**“ az országos politikai küzdelmeken fűelil, küzdeni fog az alföldi vármegyék, város és községek helyi érdekeiért és annak, mindenkor gaz és hű szószólója fog lenni.

Mindanyiónk, a közügyek, a nagyközönség érdeke az, hogy lapunk fenállása biztosíttassék.

Bizunk a hazafias közönség támogatásában!

A kiadóhivatal.